

Bird & Bird

Novela zákoníku práce - přehledně

Právní novinky

červenec 2023

Novela zákoníku práce

Poslanecká sněmovna ČR nyní projednává návrh zákona novelizujícího zákoník práce, který byl 27. července 2023 vrácen Senátem ČR s drobnými pozměňovacími návrhy. Pozměňovací návrhy se týkají zejména účinnosti novely.

Dle výsledku hlasování Poslanecké sněmovny může účinnost novely nastat buď 1. ledna 2024 či 1. září 2023.

Hlavním cílem novely je zvýšení informovanosti zaměstnanců a posílení jejich práv a postavení při sladování rodinného a pracovního života (zde se jedná především o transpozici unijních směrnic).

Novela si rovněž klade za cíl přiblížit potřebám praxe nastavení elektronického doručování písemností a práce na dálku.

Zaměřili jsme se na hlavní oblasti, u kterých má dojít ke změnám, a ty Vám postupně přiblížíme:

Informační povinnost
zaměstnavatele
u pracovního poměru

Práce na dálku

Doručování
písemností
a elektronické dohody

Dohody o pracích
konaných mimo
pracovní poměr

Rozšíření informační povinnosti zaměstnavatele u pracovního poměru

Nově budou zaměstnavatelé povinni informovat rovněž o následujících skutečnostech:

- Době trvání a podmínkách **zkušební doby**, je-li sjednána.
- Postupu, který je zaměstnavatel a zaměstnanec povinen dodržet při **rozvazování pracovního poměru**, včetně délky výpovědní doby a jejím běhu.
- **Odborném rozvoji** zaměstnance, pokud je zaměstnavatelem zabezpečován.
- Stanovené týdenní **pracovní době**, způsobu rozvržení pracovní doby včetně délky vyrovnávacího období, pokud je uplatněno nerovnoměrné rozvržení, rozsahu práce přesčas.
- Rozsahu minimálního **nepřetržitého denního odpočinku a nepřetržitého odpočinku v týdnu**, poskytování přestávky v práci na jídlo a oddech nebo přiměřené doby na oddech a jídlo.
- **Orgánu sociálního zabezpečení**, kterému zaměstnavatel odvádí pojistné na sociální zabezpečení v souvislosti s pracovním poměrem zaměstnance.

Další změny u informační povinnosti

Zkrácení lhůty
k poskytnutí informací

Lhůta nově činí **7 dnů** od vzniku pracovního poměru, tj. ode dne nástupu do práce sjednaného v pracovní smlouvě.

Změny poskytnutých
údajů

O změnách údajů poskytnutých zaměstnanci je zaměstnavatel povinen informovat zaměstnance **bez zbytečného odkladu – nejdéle v den, kdy změna nabývá účinnosti.**

Elektronické poskytnutí
údajů

V případě, že jsou údaje poskytnuty zaměstnanci elektronicky, musí být poskytnuty takovým způsobem, aby si je mohl zaměstnanec **uložit a vytisknout.** Zaměstnavatel musí uchovat **doklad o předání** informace zaměstnanci.

Práce na dálku

Výkon práce na dálku je možný na základě **písemné dohody** se zaměstnancem.

Dohodu o práci na dálku je možné ukončit písemnou dohodou či písemnou výpovědí – i bez udání důvodu:

- Výpovědní doba bude činit 15 dnů od doručení výpovědi druhé straně, ledaže se se zaměstnancem dohodnete na jiné délce výpovědní doby.
- Lze se také dohodnout, že závazek z dohody o práci na dálku nemůže ani jedna strana vypovědět.

Novela dále zavádí možnost nařídit práci na dálku, a to pouze tehdy, pokud tak stanoví orgán veřejné moci podle jiného předpisu, např. krizového zákona.

Pravidla práce na dálku se nově vztahují jak **na zaměstnance, kterým pracovní dobu rozvrhuje zaměstnavatel, tak na ty zaměstnance, kteří si pracovní dobu rozvrhují sami.**

Nově budou mít zaměstnanci rozvrhující si sami pracovní dobu právo na příplatky za práci přesčas i příplatky za práci ve svátek.

Náhrada nákladů při výkonu práce na dálku

Zaměstnanci výslovně přísluší náhrada nákladů spojených s výkonem práce na dálku.

Režimy náhrady takových nákladů jsou následující:

Náhrada nákladů
v prokázané výši

nebo

Náhrada nákladů
paušální částkou

nebo

Vyloučení náhrady
(části) nákladů

Náhrada nákladů

Vyloučení náhrady nákladů

Zaměstnavatel a zaměstnanec se mohou **předem písemně dohodnout**, že náhrady nákladů v souvislosti s výkonem práce na dálku nebo jejich část zaměstnanci **nepřísluší**.

Na rozdíl od poskytování náhrady v paušální výši nemůže být vyloučení náhrady nákladů či jejich části stanoveno vnitřním předpisem.

Paušální částka

Paušální částka se poskytuje za každou započatou hodinu práce a jen tehdy, pokud je to **písemně sjednáno nebo stanoveno vnitřním předpisem**.

Paušální částka bude stanovena vyhláškou vydanou MPSV na základě údajů zveřejněných ČSÚ. Zaměstnavatelé mohou poskytovat paušální částku vyšší – rozdíl mezi částkou stanovenou vyhláškou a poskytnutou paušální částkou bude pro daňové účely představovat příjem zaměstnance.

Elektronické uzavírání právního jednání

Zákoník práce nově upravuje elektronické uzavírání následujících dokumentů:

Pracovní smlouva a její změny

DPP či DPČ a jejich změny

Dohoda o rozvázání pracovního poměru

Dohoda o zrušení vztahu z DPP či DPČ

Povinnosti zaměstnavatele

V případě uzavření výše uvedených dokumentů elektronicky je zaměstnavatel povinen zaslat jejich vyhotovení na **soukromou elektronickou adresu zaměstnance**, kterou zaměstnanec zaměstnavateli pro tyto účely **písemně sdělil**.

Právo zaměstnance odstoupit

Zaměstnanec má právo **písemně odstoupit** od pracovní smlouvy a její změny (dodatku), DPP či DPČ a jejich změn, a to **až do 7 dnů** ode dne dodání jejich vyhotovení na elektronickou adresu zaměstnance.

Odstoupit nebude možné, pokud zaměstnanec již započne s plněním.

Doručování písemností zaměstnanci

Pravidla doručování dle zákoníku práce se nově uplatní jen na následující kategorie dokumentů:

Jednostranné ukončení
pracovního poměru nebo
vztahu z DPP či DPČ

Odvolání z pracovního místa
vedoucího zaměstnance nebo
vzdání se tohoto místa

Mzdový výměr

Zaměstnavatel doručuje písemnost zaměstnanci vždy **do vlastních rukou**, a to jedním z následujících způsobů:

- Předáním na pracovišti zaměstnavatele.
- Předáním kdekoliv, kde bude zastižen.
- Datovou schránkou.
- Prostřednictvím sítě či služby elektronických komunikací.
- Prostřednictvím provozovatele poštovních služeb **pouze tehdy**, pokud není možné doručení na pracovišti zaměstnavatele.

Novela zákoníku práce tak staví naroveň doručování na pracovišti zaměstnavatele s ostatními způsoby doručení.

Doručování prostřednictvím sítě či služby elektronických komunikací

Zaměstnanec s tímto způsobem doručování musí udělit **souhlas**, a to v **samostatném písemném prohlášení** – souhlas nelze zahrnout do pracovní smlouvy. V prohlášení zaměstnanec rovněž uvede elektronickou adresu pro doručování, která **není v dispozici zaměstnavatele**.

Před udělením souhlasu musí zaměstnavatel **písemně informovat** zaměstnance o podmínkách doručování písemnosti tímto způsobem.

Zaměstnanec může souhlas kdykoliv **písemně odvolat**.

Zaměstnanec již není povinen potvrzovat přijetí písemnosti uznávaným elektronickým podpisem.

Fikce doručení

Nepotvrdí-li zaměstnanec převzetí písemnosti do 15 dnů od jejího dodání, **15. dnem se písemnost považuje za doručenou**.

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Novela zákoníku práce přináší následující zásadní změny ve vztahu k dohodám o pracích konaných mimo pracovní poměr, tj. dohodě o pracovní činnosti a dohodě o provedení práce:

- Nově mají mít zaměstnanci ze zákona právo na dovolenou, a to za stejných podmínek, jako je tomu u zaměstnanců v pracovním poměru (tj. s pracovní smlouvou).
- Zaměstnanci mají mít nárok na příplatky nebo náhradní volno, popř. náhradu odměny z dohody, za práci ve svátek, za práci v sobotu a v neděli, za noční práci a za práci ve ztíženém pracovním prostředí.
- Zaměstnavatelé budou mít nově povinnost určit zaměstnancům předem rozvrh pracovní doby a evidovat jejich pracovní dobu.

Dovolená

Pro účely dovolené, na kterou má zaměstnanec nárok, se zavádí tzv. fiktivní týdenní pracovní doba v délce **20 hodin týdně**.

Zavedení práva na dovolenou nabude účinnosti od 1. ledna 2024.

Dotazy?

Potřebujete zrevidovat stávající pracovněprávní dokumentaci a upravit ji ve světle novely zákoníku práce? Rádi byste správně nastavili procesy pro elektronické uzavírání a doručování dokumentů? Nebo máte jiné dotazy?

Neváhejte se na nás obrátit, rádi Vám s tím pomůžeme.

Filip Hron

Seniorní advokát

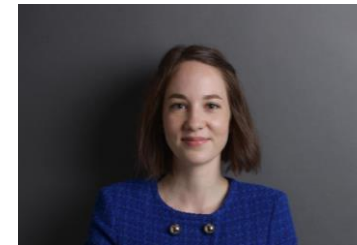
filip.hron@twobirds.com

Roman Norek

Advokát

roman.norek@twobirds.com

Karolína Rösler

Advokátní koncipientka

karolina.rosler@twobirds.com